

ДЕРЖАВНА ІНСПЕКЦІЯ ЯДЕРНОГО РЕГУЛЮВАННЯ УКРАЇНИ

ПРОТОКОЛ ГРОМАДСЬКИХ СЛУХАНЬ (онлайн засідання)

« 17» грудня 2020 року

м. Київ

Голова: Плачков Г.І.

Модератор: Денісенко С.І.

Присутні: за списком (додається).

СЛУХАЛИ:

1. Григорій Іванович ПЛАЧКОВ - Головуючий – Голова Державної інспекції ядерного регулювання України – Головний державний інспектор з ядерної та радіаційної безпеки відкрив засідання, подякував учасникам, що приєдналися до засідання у онлайн режимі та запропонував розглянути і затвердити порядок денний (додається). Григорій ПЛАЧКОВ доповів: «Проектний термін експлуатації енергоблоку № 5 ЗАЕС завершився 27 травня 2020 року. Згідно з законодавством України рішення щодо можливості довгострокової експлуатації енергоблоку у понад встановлений проектом термін приймається Держатомрегулюванням на основі висновку державної експертизи ядерної та радіаційної безпеки матеріалів періодичної переоцінки безпеки шляхом внесення змін до ліцензії на експлуатацію ядерної установки.

14 травня 2020 року Держатомрегулюванням проведено засідання Колегії щодо розгляду стану виконання робіт з продовження строку експлуатації енергоблоку № 5 ЗАЕС, за результатами якої:

1. Внесено зміни до ліцензії серія ЕО № 000196 на право здійснення діяльності на етапі життєвого циклу «експлуатація ядерної установки «Запорізька АЕС» щодо експлуатації енергоблоку № 5 ЗАЕС у зупиненому стані з повним вивантаженням палива з активної зони реактора до приреакторного басейна витримки на період виконання експлуатуючою організацією необхідних організаційно-технічних заходів для забезпечення можливості його довгострокової експлуатації.

2. Визначено умови поновлення експлуатації енергоблоку №5 ЗАЕС на енергетичних рівнях потужності.

У період з 9 по 13 листопада 2020 року було проведено комплексне інспекційне обстеження готовності ДП «НАЕК «Енергоатом» (ВП «Запорізька АЕС») здійснювати

діяльність на етапі життєвого циклу «експлуатація» ядерної установки енергоблока № 5 Запорізької АЕС під час довгострокової експлуатації.

Комісією Держатомрегулювання встановлено:

1. Надані ДП «НАЕК «Енергоатом» (ВП «Запорізька АЕС») документи для внесення змін (переоформлення) ліцензії серії ЕО №000196 від 10 серпня 2004 року на право провадження діяльності на етапі життєвого циклу «експлуатація» ядерної установки енергоблоку № 5 Запорізької АЕС щодо готовності ДП «НАЕК «Енергоатома» до здійснення діяльності на етапі життєвого циклу «експлуатація» ядерної установки енергоблока № 5 ВП «Запорізька АЕС» під час довгострокової експлуатації є достовірними та відображають фактичний стан справ.

2. На момент перевірки не всі заплановані заходи були завершеними».

Голова Держатомрегулювання нагадав, що з метою залучення громадськості до обговорення питань щодо прийняття рішень, які можуть впливати на стан довкілля, надання можливості вільного доступу до інформації про діяльність органів виконавчої влади Державна інспекція ядерного регулювання України проводить публічне громадське обговорення питання про можливість довготермінової експлуатації ядерної установки - енергоблоку №5 Запорізької АЕС з 25 листопада по 25 грудня 2020 року та кожен висловлену думку Держатомрегулювання розгляне і надасть відповідь.

2. Сергій Іванович ДЕНІСЕНКО - Голова Громадської Ради при Держатомрегулюванні у своєму виступі наголосив, що учасники слухань мають можливість висловити думку, яка буде обов'язково розглянута. Запропонував регламент і передав слово представникам Запорізької АЕС.

3. Петро Борисович КОТІН - тимчасово виконуючий обов'язки президента ДП НАЕК «Енергоатом», який був присутній при запуску енергоблоку №5 ЗАЕС 30 років тому, виступив з першою доповіддю. Петро КОТІН доповів, що ДП НАЕК «Енергоатом» завершує на енергоблоці №5 виконання комплексу робіт з підвищення безпеки, оцінки технічної оцінки стану обладнання та переоцінки безпеки у погоджених з Держатомрегулюванням обсягах, вживаючи максимальних зусиль. Попри те, що роботи тривають, експлуатуюча організація впевнена, що сьогоднішній стан реалізації не залишає сумніву щодо успішного продовження терміну експлуатації енергоблоку №5 ЗАЕС та, що виконуються усі заходи для прийняття позитивного рішення, відповідно до чинного законодавства.

4. Юрій Васильович КУЛЬБА - тимчасово виконуючий обов'язки генерального директора ВП «ЗАЕС» другу доповідь розпочав з актуальних даних МАГАТЕ про стан ядерних енергоблоків у світі та Україні. «За роки експлуатації енергоблоку №5, «ЗАЕС» модернізувала обладнання, покращувала експлуатаційні процедури, постійно

підвищувала кваліфікацію персоналу. Завдяки цьому було значно знижено кількість порушень у роботі енергоблоку. Персонал ЗАЕС постійно демонструє прихильність принципам культури безпеки. За підсумками оцінки ефективності роботи ЗАЕС, у 2017-2019 роках енергоблок №5 є кращим за наступними показниками: хімічний показник, показник вимушених втрат електроенергії, показник непланових зупинок реактора в критичному стані тощо.

Продовження експлуатації енергоблоку - це пріоритетний напрямок компанії, передбачений енергетичною стратегією України на період до 2035 року та є визнаною світовою практикою.

На даний момент, був розроблений ЗППБ енергоблоку №5, представлений громадськості та державним органам, в якому обґрунтована можливість його безпечної експлуатації в понадпроектний термін. У звіті також представлений комплексний аналіз енергоблоку з урахуванням фундаментальних принципів і факторів безпеки згідно МАГАТЕ. Всього заплановано для енергоблоку 97 заходів, до початку довгострокової експлуатації заплановано виконати 89 заходів, з яких виконано у повному обсязі - 60, виконується – 19, не в повному обсязі – 10 з завершенням в 2021 році. «Постфукусімських» заплановано 16 заходів, виконано - 12, до 2021 року заплановано виконати – 4 заходи.»

Юрій КУЛЬБА зазначив, що також регулярно проводяться оцінки поточного стану навколишнього середовища, оцінка доз опромінення населення, прогноз впливу радіаційних факторів на навколишнє середовище, взяття щорічних проб водних середовищ, трав'яної рослинності, сільськогосподарських продуктів у зонах спостереження ЗАЕС (в тридцяти кілометровій зоні), які оперативно подаються на вебсайті «Запорізька АЕС». Аналіз багаторічних досліджень підтверджує, що річні дози опромінення населення нижчі встановленого ліміту.

«Запорізька АЕС» завжди відкрита для спілкування з будь-яких питань, які цікавлять громадян, в тому числі і питання продовження терміну експлуатації енергоблоків.

5. ОРЛОВ Дмитро Олегович – міський голова м. Енергодар висловив підтримку мешканців м. Енергодар та окреслив плюси продовження експлуатації енергоблоку №5, такі як наявність робочих місць та стабільне надходження коштів до місцевого бюджету.

ОБГОВОРИЛИ:

1. Позицію Голови громадської організації «Громадський дозор» **Юрія БАБІШНА**, що полягає в негативному ставленні до продовження експлуатації через: близьке розташування міста Нікополь до атомної електростанції та вплив цього на населення, відсутність доступних безпечних мостів для евакуації у випадку аварійної ситуації, відсутність інформаційних табло, довідок щодо радіаційного рівня на ЗАЕС, відсутність заходів з навчання населення, у разі аварійних ситуацій, незабезпечення мешканців йодом. Пропозиції щодо врахування Держатомрегулюванням усі ці фактори та обов'язкове виконання зауважень Держатомрегулювання.

2. Запитання **Ольги КОШАРНОЇ** до ДП НАЕК «Енергоатом» про стан справи по закупівлі запчастин для резервних електростанцій на ЗАЕС та до Держатомрегулювання про ще одну інспекцію до прийняття рішення про продовження експлуатації енергоблока №5.

3. Уточнення та запитання **Віктора ШЕНДЕРОВИЧА** щодо намірів ЗАЕС про реалізацію усіх запланованих заходів з підвищення безпеки енергоблоку №5 цього року та перенесення невиконаних заходів на 2021 рік.

4. Як представник громадської організації «МАМА-86», **Сергій ДЕНІСЕНКО** наголосив на неприпустимості практики постійного перенесення виконання заходів «Комплексної (зведеної) програми підвищення рівня безпеки енергоблоків атомних електростанцій» і необхідності жорсткого дотримання експлуатуючою організацією умов Держатомрегулювання. Озвучив такі умови щодо енергоблоку №5 Запорізької АЕС. Додатково зазначив, що позиція Громадської ради при Держатомрегулюванні наразі відсутня через велику кількість умов та перенесень заходів. Планується повернення до рішення після ще одного інспекційного обстеження Держатомрегулювання.

5. Коментар представника Міністерства енергетики **Юрія САПОЖНИКОВА**, а саме: «Об'єм роботи, виконаних на енергоблоці №5, достатньо великий, але не виконаний вчасно, це є проблемне питання, яке має вирішуватись. Відповідно до ЗППБ, що розміщений на вебсайті Держатомрегулювання, забезпечені числові значення безпечної експлуатації енергоблоку. Виходячи з цього, при дотриманні вимог Держатомрегулювання, цей блок має бути продовжений. Це позиція державницька, адже атомна регенерація - це державне надбання. Не треба недооцінювати велику роль «Енергоатому» з точки зору функціонування економіки України, але, в першу чергу – безпека, а потім забезпечення національної економіки.»

6. Уточнення представниці Міністерства охорони довкілля та природних ресурсів **Василини КОВАЛЬ** про відсутність такого заходу, як проходження оцінки впливу на довкілля для рішення про продовження експлуатації енергоблока №5.

7. Заперечення представниці ДП НАЕК «Енергоатом» **Наталією ШУМКОВОЮ** необхідності проходження ЗАЕС оцінки впливу на довкілля за українським законодавством та світовими стандартами.

8. Доповнення представника Ресурсно-аналітичного центру «Суспільство і довкілля» **Андрія АНДРУСЕВИЧА** щодо важливості та обов'язковості транскордонної оцінки впливу на довкілля для продовження експлуатації ядерних установок.

У заключному слові, Григорій ПЛАЧКОВ подякував виступаючим - громадським організаціям, державним органам виконавчої влади і місцевим органам самоврядування за участь, та нагадав, що безпекові питання повинні переважувати питання економічні.

Голова

Григорій ПЛАЧКОВ

Модератор

Сергій ДЕНІСЕНКО

**Список присутніх
на громадських слуханнях (онлайн-конференція)
17 грудня 2020 року**

1. ПЛАЧКОВ Григорій Іванович	Голова Держатомрегулювання, Головний державний інспектор з ядерної та радіаційної безпеки України
2. ДЕНІСЕНКО Сергій Іванович	Голова Громадської Ради при Держатомрегулювання
3. СТОЛЯРЧУК Борис Васильович	Директор Департаменту з питань безпеки ядерних установок Держатомрегулювання – заступник Головного державного інспектора з ЯРБ України
4. БУГАЙ Валерій Васильович	Заступник директора Департаменту з питань безпеки ядерних установок – начальник відділу ліцензування діючих ядерних установок
5. ЄГАН Сергій Михайлович	Начальник відділу аналізу безпеки ядерних установок Департаменту з питань безпеки ядерних установок Держатомрегулювання
6. ГРЕБЕНЮК Юрій Прокопович	Начальник Відділу довготермінової експлуатації та управління старінням Департаменту з питань безпеки ядерних установок Держатомрегулювання
7. ГОРОШАНСЬКИЙ Андрій Сергійович	Головний спеціаліст Відділу ліцензування діючих ядерних установок Департаменту з питань безпеки ядерних установок Держатомрегулювання
8. САПОЖНИКОВ Юрій Анатолійович	Директор Департаменту ядерної енергетики та атомної промисловості Міністерства енергетики України
9. ВЕТЧИНКІН Сергій Олегович	Начальник відділу експлуатації та ремонтів ядерних установок Міністерства енергетики України
10. КУЛЬБА Юрій Васильович	Т.в.о. генерального директора ВП «Запорізька АЕС»
11. КОТІН Петро Борисович	Т.в.о. президента ДП «НАЕК «Енергоатом»
12. ОРЛОВ Дмитро Олегович	Міський голова м. Енергодар
13. ШЕЙКО Юрій Євгенович	Т.в.о. першого віце-президента – технічного директора ДП НАЕК «Енергоатом»
14. ТКАЧ Тарас Анатолійович	Т.в.о виконавчого директора з виробництва ДП НАЕК «Енергоатом»
15. ШУМКОВА Наталя Юріївна	Виконавчий директор з ядерної та радіаційної безпеки і науково-технічної підтримки ДП НАЕК «Енергоатом»
16. НОВАК Валерій Миколайович	Начальник відділу забезпечення запобігання надзвичайним ситуаціям на об'єктах підвищеної небезпеки Управління забезпечення ОРС ЦЗ ДСНС України
17. КЛЕСОВА Світлана Геннадіївна	Державний експерт управління з питань екологічної та енергетичної безпеки служби з питань економічної безпеки Апарату Ради національної безпеки і оборони України

18. ТИМОШЕНКО Ірина Леонідівна	Керівник служби з питань безпеки критичної інфраструктури Апарату Ради національної безпеки і оборони України
19. ШУСТ Олександр Іванович	Директор Департаменту з питань надрокористування та відновлення довкілля Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України
20. ГЕРІ Інна Вікторівна	Начальник відділу післяпроектного моніторингу та участі громадськості Департаменту екологічної оцінки та контролю Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України
21. КОВАЛЬ Василина Василівна	Головний спеціаліст відділу післяпроектного моніторингу та участі громадськості Департаменту екологічної оцінки та контролю Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України
22. КОШАРНА Ольга Павлівна	Директор з питань інформації та взаємодії з громадськістю Асоціації «Український ядерний форум» (за згодою)
23. БАБІНІН Юрій Дмитрович	Голова громадської організації «Громадський дозор» (за згодою)
24. ШЕНДЕРОВИЧ Віктор Якович	Експерт з питань ядерної та радіаційної безпеки (за згодою)
25. АНДРУСЕВИЧ Андрій Олександрович	Представник Ресурсно-аналітичного центру «Суспільство і довкілля»
Представники (42)	ВП Запорізька АЕС
Представники структурних підрозділів	Держатомрегулювання
Всього: бл. 67	